

18 i 21 listopada odbyły się rozmowy w ramach tzw. Samorządowego Okrągłego Stołu. Tematem przewodnim był kryzys energetyczny. W pracach brali udział przedstawiciele Związku Powiatów Polskich.

Samorządowy Okrągły Stół zorganizowany przez Urząd Miasta Łodzi miał na celu wymianę doświadczeń i uwag oraz sformułowanie postulatów dotyczących polityki energetycznej, w związku z kryzysem, z którym prawdopodobnie będą musiały zmierzyć się samorządy.

Wydarzenie podzielono na dwie części. W pierwszej, przeprowadzonej 18 listopada, uczestnicy podzielili się na cztery podstoliki tematyczne prowadzone w formie on-line. Ich zadaniem było wypracowanie rekomendacji i postulatów, które były przedmiotem obrad okrągłego stołu trzy dni później. Tematy, jakie zostały podjęte w podstolikach to:

1. Koszty energii; szybkie oszczędzanie czyli jak zredukować zużycie energii elektrycznej i ciepłej
2. Dostępne mechanizmy wsparcia (KPO, ESCO)
3. Akty prawne i mechanizmy legislacyjne a bezpieczeństwo energetyczne
4. Dobre praktyki i strategie przyszłości

Po wstępnym opracowaniu postulatów, zostały one poddane dyskusji 21 listopada w Łodzi, już w formie stacjonarnej. Prace zostały zakończone sformułowaniem stanowiska, zawierającego poniższe rekomendacje:

I Koszty energii; szybkie oszczędzanie czyli jak zredukować zużycie energii elektrycznej i ciepłej:

1. Budowanie świadomości wśród mieszkańców – kampanie informacyjne i punkty doradztwa, włączenie uczelni, szkół, przychodni, firm i innych podmiotów;
2. Zmiana codziennych przyzwyczajeń w gospodarstwach domowych i biurach – między innymi poprzez montaż termostatów, odłączenie nieużytkowanych urządzeń od prądu, regulacja okien, wymiana żarówek, montowanie czujników ruchu w częściach wspólnych budynków;
3. Finansowanie centralne programów wymiany oświetlenia, zwłaszcza ulicznego, na energooszczędne i inteligentne;
4. Optymalizacja rachunków w samorządach - weryfikacja mocy zamówionych poprzez monitorowanie i analizowanie faktur i rozliczeń;
5. Lokalne inwestycje w OZE, inwestycje samorządowe w energetykę rozproszoną;
6. Uproszczenie procedur i rozszerzenie wsparcia w krajowych programach termomodernizacyjnych;
7. Tworzenie lokalnych programów premiujących oszczędzanie energii.

II Dostępne mechanizmy wsparcia finansowego:

1. Natychmiastowe odblokowanie KPO;
2. Uruchomienie środków z FEnIKS na lata 2021-2027;
3. Zabezpieczenie odpowiedniego poziomu środków własnych samorządów, system rekompensat strat z wpływów z PiT i CiT;
4. Wzmocnienie mechanizmu EPC (umowy o poprawę efektywności energetycznej, tj. współpraca z firmami ESCO) – centralne uregulowanie narzędzi prawnych oraz opracowanie modelowych dokumentów do wykorzystania przez samorządy, zapewnienie, np. przez NFOŚ, szkoleń dla

samorządów i wsparcia doradczego;

5. Stworzenie bazy certyfikowanych i rekomendowanych doradców świadczących usługi w formule EPC;
6. Stworzenie instrumentów wsparcia dla partnerów prywatnych w postaci dotacji, linii kredytowych, gwarancji bankowych, pozwalających na łączenie instrumentów bezzwrotnych ze zwrotnymi, w celu zwiększenia zainteresowania sektora prywatnego i sektora bankowego modelem EPC.

III Akty prawne i mechanizmy legislacyjne a bezpieczeństwo energetyczne:

1. Decentralizacja energetyki. Skutki kryzysu energetycznego szczególnie odczuwalne są na szczeblu samorządowym, lecz zgodnie z obowiązującym prawem samorządom brakuje kompetencji prawnych do adekwatnego reagowania na kryzys, a polityka energetyczna pozostaje zcentralizowana, co nie odpowiada efektywnemu zarządzaniu energetyką rozproszoną;
2. Zmiana dokumentu strategicznego pt. Polityka Energetyczna Polski - uwzględnienie postanowień pakietu REpowerEU (dywersyfikacja dostaw paliw, oszczędzanie energii oraz przechodzenie na odnawialne źródła energii, wzmocnienie roli ekologicznych źródeł ciepła w nowych budynkach);
3. Uszczegółowienie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej – m.in. w zakresie metodyki porównania dokonanych oszczędności, sankcji wynikających z danej ustawy;
4. Uszczegółowienie ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku - wymaga sprecyzowania co w sytuacji, gdy JST zostanie objęta mechanizmem sprzedawcy rezerwowego;
5. Energetyka obywatelska – wsparcie rozwoju klastrów energii czy spółdzielni energetycznych poprzez likwidację barier prawnych (na przykład obowiązek 70% autokonsumpcji w spółdzielniach energetycznych, możliwości zawiązywania spółdzielni na gminy miejskie, rozszerzenie roli magazynów energii w energetyce obywatelskiej, powrót do preferencyjnych zasad rozliczania prosumentów, implementacja Dyrektywy RED II);
6. Odblokowanie potencjału OZE poprzez m. in. pilne odblokowanie możliwości budowy energetyki wiatrowej na lądzie (zniesienie zasady 10H), wprowadzenie przepisów umożliwiających budowę linii bezpośredniej;
7. Czas na inwestycje centralne - przyjęcie ustawy powołującej Fundusz Transformacji Energetyki, w którym przewidziane są środki na transformację energetyczną Polski, a także rozwój i modernizację sieci elektroenergetycznych.

IV Dobre praktyki i strategie przyszłości - rekomendacje dla samorządów:

1. Inwentaryzacja zużycia energii i wdrożenie narzędzi informatycznych i hybrydowych (software i hardware) do monitorowania zużycia w czasie rzeczywistym, wyliczenia opłacalności taryfy, mocy zamówionej itp.;
2. Wdrożenie długoterminowej strategii inwestycji energetycznych w każdej gminie obejmującej podnoszenie efektywności energetycznej lokalne możliwości wytwarzania energii i jej wymianę z sąsiednimi jednostkami, spółdzielczość, klastry i przygotowanie terenów na infrastrukturę (sieci kablowe, magazyny);
3. Współpraca prywatno-publiczna. Uproszczenie procedur PPP;

Samorządowy Okrągły Stół o kryzysie energetycznym

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 24, listopad 2022 11:06

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 311

4. Ogólnopolska platforma współpracy i wymiany doświadczeń dla samorządów;
5. Wzajemne bilansowanie energii w ramach gminy - umożliwienie samodzielnego kreowania energetyki w gminie z możliwością własnej produkcji energii i jej przesyłania w ramach „społeczności energetycznej”.

Pełne rozwinięcie postulatów zamieszczamy w załączniku do niniejszego artykułu.

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich aktywnie uczestniczyli w obu częściach Samorządowego Okrągłego Stołu.